

بررسی تطبیقی دانشگاه نسل پنجم در آموزش عالی ایران (مورد مطالعه: ایران و کشورهای منتخب)

سلیمان زند^۱، ابراهیم صالحی عمران^{۲*}، زینب کرمخانی^۳

چکیده

مقدمه: این پژوهش با هدف بررسی تطبیقی دانشگاه نسل پنجم در آموزش عالی کشور ایران و کشورهای منتخب به روش کیفی و با رویکرد تطبیقی انجام شد.

روش بررسی: در این پژوهش برای شناسایی مؤلفه‌های دانشگاه نسل پنجم از روش کندل و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها جهت استخراج مؤلفه‌های مشترک و غیر مشترک، از روش بولی استفاده شد. روش جمع‌آوری اطلاعات مبتنی بر وب و روش نمونه‌گیری هدفمند بود. با بررسی کلیدواژه‌ها در پایگاه‌های اطلاعاتی و بر اساس ملاک‌های از پیش تعیین شده، مقالاتی که به دو زبان انگلیسی و فارسی در زمینه مؤلفه‌های دانشگاه نسل پنجم تا ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۲ منتشر شده بودند انتخاب و محتوای مقالات به دقت مطالعه و تحلیل شدند.

نتایج: پس از تجزیه و تحلیل موضوعی از ۲۳ مؤلفه مدل مارپیچ پنجم به‌عنوان مدل پایه دانشگاه نسل پنجم، ۵ مؤلفه که دارای فراوانی بین یک تا ۳ کشور بودند حذف شدند و مؤلفه‌های مؤثری که دارای فراوانی بیش از ۵ کشور بودند باقی ماندند. پس از ادغام مؤلفه‌هایی که ماهیت واحد داشتند، ۳ مؤلفه مشابه (به محیط‌زیست حساس بودند، توسعه‌دهنده پایداری زیست‌محیطی داشتن و استفاده از مد ۳ برای تولید دانش و نوآوری) و ۱۵ مؤلفه میان کشورهای منتخب و ایران به عنوان مؤلفه‌های افتراقی استخراج شدند.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج بدست آمده از این پژوهش به منظور رسیدن به دانشگاه نسل پنجم، نیاز به طراحی و ارائه استراتژی‌های مناسبی توسط مدیران و تصمیم‌گیرندگان، جهت کاهش فاصله‌های افتراقی با دانشگاه‌های پیشرو در این حوزه می‌باشد.

کلید واژه‌ها: دانشگاه نسل پنجم، روش کندل، مدل مارپیچ پنجگانه، توسعه پایدار

۱- دکتری برنامه ریزی توسعه آموزش عالی، دانشکده پرستاری، گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اراک، اراک، ایران،

۲- استاد، دانشکده علوم انسانی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران،

۳- استادیار، دانشکده علوم انسانی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران،

* (نویسنده مسئول): تلفن: +۹۱۱۱۱۹۹۹۳ پست الکترونیکی: edpes60@hotmail.co

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۳/۱۶

تاریخ بازبینی: ۱۴۰۳/۰۱/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۲/۲۸

مقدمه

آموزش عالی به عنوان نهادی فرابخشی در خدمت خرده نظام های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جوامع قلمداد می شود و در کنار وظایف و کارکردهای اساسی خود مانند تولید دانش، ارتقای مهارت و پرورش نیروی انسانی، با تأثیرگذاری بر خرده نظامهای اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه سهم مهمی در تولید و بازتولید فرهنگ نسل فعلی و نسل های آتی دارد (۱). دانشگاه می تواند هر گونه تأثیر، تغییر یا منفعت برای اقتصاد، جامعه، فرهنگ، سیاست یا خدمات عمومی، سلامت، محیط زیست یا کیفیت زندگی را گسترده تر از گذشته داشته باشد. زیرا آگاهی روزافزون مبنی بر وجود انواع مختلفی از تأثیرات و چالش های اجتماعی آنقدر پیچیده است که ممکن است به ورودی های بسیاری از زمینه های دانشگاهی نیاز داشته باشد. بنابراین هر کشوری با داشتن نظام آموزش عالی مؤثر و اثربخش می تواند گامهای مؤثری در ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی برداشته و موجبات توسعه پایدار کشور را فراهم سازد (۲). از سوی دیگر، بسیاری از سیاستمداران و سایر ذینفعان اجتماعی از دانشگاه ها می خواهند که نشان دهند چگونه به راه حل هایی برای پرسش های اجتماعی کمک می کنند (۳). دانشگاه ها بدون آگاهی کافی از خواسته ها و نیازهای جامعه محصولاتی را برای جامعه تولید می کنند، که بدون مشارکت ذینفعان در مقابله با چالش های اجتماعی ناکافی خواهد بود (۴). بنابراین کار در یک اکوسیستم به معنای کار در یک جامعه در یک منطقه جغرافیایی مشخص است و مبتکران باید بتوانند در عمل به تغییرات بزرگ دست یابند (۵). لذا موضوع اساسی تحلیل های اخیر این است که گذار به جامعه جدید دانش-محور و همگرایی با ضرورت های آن مستلزم تغییر در چگونگی روابط نهادهای مولد دانش و به طور خاص دانشگاه با سایر نهادهای اجتماعی است (۶). تحولات دانشگاهی جهان پیشرو بر اساس رویکردها و ساختارهای اجرائی، به صورت چهار و اخیرا پنج نسل توصیف شده اند. دانشگاه های نسل اول (دانشگاه های آموزش محور)،

دانشگاه های نسل دوم (دانشگاه های پژوهش محور)، دانشگاه های نسل سوم (دانشگاه های نوآور، فناور و کارآفرین) و دانشگاه های نسل چهارم (دانشگاه های اجتماعی که علاوه بر کسب اعتبار بین المللی به محیط اجتماعی، محلی و منطقه ای توجه دارند). در واقع دانشگاه های نسل سوم و چهارم دانشگاه هایی دانش بنیان و آموزش و پژوهش محور هستند که با توسعه دانش و کارآفرینی مؤثر در پی آفرینش ثروت و ارزش آفرینی اند. و اما در دانشگاه نسل پنجم به محیط زیست طبیعی، نوآوری و تولید به دانش اکولوژی اجتماعی توجه خاص می شود. از این رو، دانشگاه نسل پنجم دارای این پتانسیل است که به عنوان یک چهارچوب تحلیلی برای توسعه پایدار و اکولوژی اجتماعی، نقش ایفا نماید و این کار را با ایجاد ارتباط مفهومی دانش و نوآوری با محیط زیست انجام میدهد، بطوری که با مفهومی از دانش پایداری روبه رو می شویم، که توسعه پایدار باید به بوم - نوآوری و بوم - کارآفرینی، در وضعیت کنونی و آینده، بپردازد (۷). یعنی مدل دانشگاه نسل پنجم تعیین جهت پایداری سازمان بر اساس ماموریت، ارزش ها، اهداف و استراتژی را مستلزم ادغام فرهنگ پایداری در شیوه های منابع انسانی، عملکرد مالی و تصویر برند سازمان معرفی می کند (۸).

از آنجاکه دنیای آموزش عالی امروز، دانشجویان تغییر کرده اند، اقلیم به سرعت در تغییر است، جامعه تغییر کرده است، تجارت تغییر کرده است، مفهوم دولت تغییر کرده است، وحتى نحوه زندگی در سطح جهان نیز تغییر کرده است. در نتیجه نوع نگرش به مسائل زیست محیطی آموزش های متفاوتی را سبب می شود. بر همین اساس، این ادعا در سراسر جهان مطرح است که با قالب های ذهنی دیروزی و پیروزی نمیشود دانشگاه امروزی را اداره کرد و تصوری از دانشگاه فردا داشت (۹).

در همین راستا، Carayannis & Campbell (2022) تمرکز بر چارچوب مارپیچ نوآوری پنجگانه را به عنوان مدل

اصلی دانشگاه نسل پنجم و دستگاه یکپارچه، جامع‌ترین، معنادارترین و ارزشمندترین ساختار و روش برای پاسخگویی به نیاز های توسعه ایی آموزش عالی می دانند(۱۰). از آنجا که ماریچ چهارگانه، ماریچ سه گانه را بعنوان یک مدل غیر خطی زمینه سازی می کند و ماریچ پنج گانه ماریچ چهارگانه را زمینه سازی می کند(۱۱)، در حقیقت مدل ماریچ پنجگانه را می توان چهارچوبی برای تجزیه و تحلیل فرارشته ای (و میان رشته ای) توسعه پایدار و اکولوژی اجتماعی قلمداد نمود. از این منظر، ماریچ پنجگانه در جستجوی آن است که نشان دهد: "چگونه دانش، نوآوری و محیط زیست (محیط طبیعی)، با یکدیگر در ارتباط هستند؟(۱۲). در این زمینه، نسل پنجم دموکراسی، نسل پنجم صنعت و نسل پنجم جامعه، با پویایی که در ماریچ پنجگانه وجود دارد، اقتصاد دانش، جامعه دانش و دموکراسی دانشی می سازند(۱۳). بنابراین، هدف و علاقه ماریچ پنجگانه گنجاندن محیط طبیعی به عنوان یک زیرسیستم جدید برای دانش و مدل های نوآوری است، به طوری که "طبیعت" به عنوان یک جزء مرکزی و معادل و برای تولید دانش و نوآوری تثبیت شود. در واقع در این ماریچ، "محیط زیست طبیعی"، "توسعه پایدار" و "اکولوژی اجتماعی" از اجزاء نوآوری و خلق دانش خواهند بود. در یک فراگرد کلی، مدل ماریچ پنجگانه، یک مدل عملی و نظری برای تبادل منبع دانش بر پایه پنج زیرسامانه اجتماعی برای خلق و ارتقاء توسعه پایدار جامعه است(۱۴). زیرا پنج بعد اصلی اقتصادهای دانش مدرن، پایدار و دموکراتیک را در بر می گیرد و این جوامع ابعاد محیط زیست، جامعه مدنی و نیز ابعاد دولتی، دانشگاهی و صنعتی هستند، که به اعتقاد (Matthews 2022) چنین رویکردهایی مجموعه پیچیده و شبکه بازیگران انسانی و غیر انسانی را در دانشگاه در حال رشد و تنوع در نظر می گیرند و این شبکه پیچیده فعال از بازیگران شامل فناوری ها، انسان ها (دانشگاه ها، دانشجویان، کارفرمایان، عموم مردم) و وابستگی مسیر باقی مانده از سه حالت در تنش و تضاد هستند(۱۵). همچنین Kholiavko, et al (2021) بیان می کند، که

مفهوم مدل ماریچ پنجگانه که مدل پایه دانشگاه نسل پنجم می باشد، امکان تحلیل تعاملات و تأثیر متقابل بین دانشگاه ها، صنعت (کسب و کار)، دولت، جامعه مدنی و محیط طبیعی را فراهم می کند(۱۶). زیرا، زیرسیستم آموزش عالی به دلایل زیر جایگاه ویژه ای را در مدل به خود اختصاص می دهد: (۱) در فعالیت آموزشی، دانشگاه ها پرسنل بسیار واجد شرایط را برای اقتصاد ملی تربیت می کنند. (۲) در فعالیت های فوق برنامه، دانشگاه ها آگاهی سبز جدیدی را در نسل جوان ایجاد می کنند که برای توسعه پایدار بیشتر اقتصاد ملی بسیار مهم است. (۳) در فعالیت های تحقیقاتی، دانشگاه ها فناوری های نوآورانه احیاکننده و فناوری های دوستدار محیط زیست را توسعه می دهند. به نحوی که در بررسی های انجام شده توسط (Fwenshimwa Goyol, et al 2021) نشان از افزایش ارائه خدمات اطلاعاتی مؤثر و مداوم کتابخانه ها و کتابداران در دانشگاه های فدرال نسل پنجم دارد(۱۷). بطوریکه، افزایش ارائه خدمات اطلاعاتی در یک محیط آموزش الکترونیکی مؤثر، کیفیت آموزش را در بین دانشگاه های نسل پنجم افزایش می دهد. ضمن آنکه (Jancelewicz 2022) بیان می کند که، بعد اجتماعی نوآوری به دلیل چالش های جهانی بی سابقه ای که همه ما با آن روبرو هستیم، از جمله همه گیری COVID-19 در حال رشد است(۱۸). این چالش ها در پیچیدگی پویای خود نیازمند رویکردهای متقابل و اقدام محور جدید در دانشگاه ها هستند و باید به نقش های جدید دانشگاه ها نسل پنجم در چارچوب مدل ماریچ چهارگانه/پنج گانه که نقش مهمی در تقویت تغییر از نوآوری های فنی به اجتماعی ایفا می کند، توجه شود. در تایید این موضوع، نبی پور (۱۳۹۹) معتقد است که هدف ماریچ پنجگانه آن است که محیط طبیعی را به شکل یک زیرسامانه جدید برای مدل های دانش و نوآوری وارد کند به گونه ای که طبیعت، یک جزء اساسی و هم ارز برای خلق دانش و نوآوری شود. از این رو، دانشگاه های نسل پنجم در بوم زیستی خلق میشوند که به واسطه اصول تولید دانش مُد ۳، ساختاربندی و پردازش شده باشد(۱۹). اما هرندی و

حدی پوشش داده شود و مشخص شود که چارچوب دانشگاه نسل پنجم در ایران چگونه باید باشد.

روش کار

این مطالعه با رویکرد تطبیقی انجام شده است. از آنجاکه پژوهشگر در صدد شناسایی مؤلفه های دانشگاه نسل پنجم در ایران و همچنین ویژگی های دانشگاه نسل پنجم در کشورهای منتخب بود، بنابراین برای پاسخ به سوالات اول و دوم پژوهش از روش ایساک کندل استفاده شد (۲۱).

روشی که کندل در اکثر مطالعات خود از آن استفاده کرده است، شامل سه مرحله است که هر یک از آنها منظوری خاص را برمی-آورد، این مراحل عبارتند از:

۱- فهرست مطالب مبتنی بر توصیف و تشریح: در این مرحله ارائه واقعیات درباره نظام های آموزشی تحت مطالعه با توصیف هریک از آنها به طور اجمال صورت می گیرد.

۲- کاربرد تاریخی: در این مرحله به عقیده کندل، محقق تطبیقی باید به تفاوتها و عوامل به وجود آورنده مشکلات و معضلات تعلیم و تربیت که منبعث از عوامل و نیروهای حاکم در جامعه است توجه نماید.

۳- انتخاب اصلح: در این مرحله پژوهشگری که به مطالعه نظامهای آموزشی مختلف می پردازد، در پرتو "یک سری ارزشهایی" که تحصیل می شود، به یک نوع "بینش فلسفی" می رسد که وی را قادر می سازد، نظام آموزشی خود را بهتر در ترازوی نقد و یا مقایسه با دیگر نظامهای آموزشی قرار دهد (۲۱)

روش جمع آوری اطلاعات روش مبتنی بر وب است. به همین منظور پژوهشگر در این پژوهش به منظور بررسی پیشینه آخرین مطالعات انجام شده در ایران و کشورهای منتخب در زمینه مولفه های دانشگاه نسل پنجم، جهت جستجو از دو زبان فارسی و انگلیسی و از کلمات کلیدی: مدل مارپیچ پنج گانه و دانشگاه نسل پنجم و از کلمات کلیدی Fifth Generation University, Quintuple Helix Model SID, Science Direct, Irandoc, در پایگاههای اطلاعاتی، PubMed, Iranmedex, Google scholar با همه

همکاران (۱۴۰۰) بر این باور هستند که هنوز ابعاد و مؤلفه های مختلف پیامدهای هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاههای نسل چهارم و پنجم روشن نیست (۲۰). به همین منظور آنها، مدل هم آفرینی ارزش دانشگاهی با تأکید بر دانشگاههای ارزش آفرین و تمدن ساز را به عنوان مدلی پیشنهادی جهت هم آفرینی ارزش دانشگاهی ارائه می کنند، تا بدین وسیله دانشگاهها بتوانند ضمن تحلیل وضعیت موجود و بهینه کوی از تجارب موفق، اقدام به ارائه طرحها و اقدامات بهبود نمایند.

هر چند، مطالعات گوناگون در حوزه مدل مارپیچ پنجگانه بعنوان مدل اصلی دانشگاه نسل پنجم نشان از چند بعدی بودن ماموریت دانشگاه نسل پنجم حکایت دارد. اما با مروری هر چند کوتاه بر پیشینه پژوهش حاضر نشان می دهد که پدیده نسل پنجم دانشگاهی موضوعی نو و تازه در آموزش عالی است که با توجه به ماهیت آن و توجه خاصی که این دانشگاه به مسائل منطقه ای و محلی در توسعه پایدار دارد در دهه اخیر مورد توجه نظریه پردازان خارجی و داخلی قرار گرفته است. بطوریکه، می توان گفت که دانشگاهها در حال تطبیق خود با شرایط جدید هستند. بنابراین، با توجه به اهمیت نهاد دانشگاه در جامعه و به تبع آن ظهور و بروز نسلهای چندگانه دانشگاهی و در پاسخ به این سوال کلی که وضعیت موجود آموزش عالی ایران در مقایسه با اقدامات انجام شده در دانشگاههای نسل پنجم کشورهایی که به عنوان قطب بین المللی آموزش عالی شناخته شده اند چگونه است؟ سوالات پژوهش حاضر شامل:

- ۱- مولفه ها، کارکردها، نقشها و مسئولیتهای دانشگاههای کشور با نسل جدید دانشگاه چگونه است؟
- ۲- مولفه ها، کارکردها، نقشها و مسئولیتهای دانشگاههای کشور منتخب با نسل جدید دانشگاه چگونه است؟
- ۳- نقاط تشابه و تفاوت مولفه های دانشگاه نسل پنجم در ایران و کشورهای منتخب کدام اند؟

پاسخ به این سوالات نتایج نهایی این مطالعه است تا خلاءهای نظری پژوهشی و کاربردی موجود در این حوزه تا

ترکیبات احتمالی استفاده شد. هیچگونه محدودیت زمانی برای جستجو در نظر گرفته نشد تا تمام مقالات مرتبط منتشرشده تا ۲۱ سپتامبر ۲۰۲۲ بازبایی شوند. به دلیل تطبیقی بودن پژوهش، مبنای طبقه بندی بر اساس شاخص های کیفی صورت گرفت .

با توجه به اینکه کشورهای جهان از نظر شرایط دانشگاهی به سه دسته تقسیم می شوند (۲۲ و ۲۳). جامعه آماری این پژوهش نیز به سه دسته تقسیم شده است: دسته اول، کشور هایی که فاقد مولفه های دانشگاه نسل پنجم هستند و مطالعه ای نیز در این موضوع نداشته اند. دسته دوم کشورهایی که مطالعاتی را داشته اند اما در ساختار دانشگاه های خود تغییری نداشته اند و دسته سوم کشورهایی که مطالعاتی در این نسل دانشگاهی داشته اند و در طبقه بندی جهانی در میان سایر کشورها رتبه آموزشی مناسبی دارند و تغییرات نسلی در دانشگاه های آنها ایجاد شده است.

در پژوهش حاضر به منظور استخراج مؤلفه های موجود دانشگاه نسل پنجم جهان که در کشورهای دسته سوم قرار داشتند به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. بنابراین، روش نمونه گیری در این بخش (هم برای کشور ایران و هم کشورهای منتخب) روش نمونه گیری هدفمند بوده است .

همچنین برای تجزیه و تحلیل داده های مرتبط با سوال سوم از روش حل معادلات بولی استفاده شده است (۲۳). برای حل معادلات پیچیده بولی ناگزیر به ساده سازی آنها هستیم. نخستین گام برای ساده سازی، تعیین موفقیت یا عدم موفقیت یک فعالیت نظام مند است. در این پژوهش، فعالیت مذکور ناظر به مولفه های دانشگاه نسل پنجم در کشورهای منتخب است. در نهایت به منظور پالایش مؤلفه ها و استخراج مؤلفه های مهمتر، مؤلفه هایی که در کشورهای منتخب و ایران دارای

فراوانی میان یک تا سه بودند حذف شدند و مؤلفه های موثری که دارای فراوانی بیش از ۳ بودند در جدول باقی ماندند. به این ترتیب که در صورت حضور مؤلفه فوق در کشور منتخب کد ۱ در غیر این صورت کد صفر در نظر گرفته شده است.

نتایج

برای پاسخ به سوالات ۱ و ۲ پژوهش، مؤلفه های موجود دانشگاه نسل پنجم در کشور ایران و کشورهای منتخب از مطالعات انجام شده استخراج و از طریق روش کندل، برحسب مورد یک کد به یکایک مؤلفه های استخراج شده اختصاص داده شد (جدول شماره ۲). براین اساس ابتدا نقاط افتراق کشورهای منتخب و ایران به دو قسمت تقسیم شدند. ابتدا مولفه هایی که در برخی کشورها اختصاصی بودند، سپس مؤلفه هایی که در میان کشورها به صورت مشترک وجود داشتند (۲۴) اما در مصداقها و گویه ها با هم متفاوت بودند مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. درمورد مولفه های اختصاصی نوع اول می توان به نیجریه اشاره کرد که دانشگاه های فدرال در نیجریه معمولاً بر اساس سال های تأسیس طبقه بندی می شوند و این دسته بندی باعث ایجاد نسل اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم دانشگاه های فدرال در نیجریه شده است

در نهایت، به منظور پالایش مؤلفه ها و در نظر گرفتن مؤلفه های مهمتر، تعدادی از مؤلفه هایی که کشورهای منتخب و ایران دارای فراوانی بین یک تا ۳ کشور بودند، از میان مؤلفه های موجود حذف شدند و مولفه های موثر که دارای فراوانی بیش از ۵ بودند باقی ماندند (جدول شماره ۳) (مؤلفه های J و P و R، C و I همچنین E و M هم به دلیل ماهیت واحد در هم ادغام و به ترتیب با کدهای I، P و M در جدول مشخص شده اند).

جدول ۱: تعریف کدهای مربوط به ویژگی‌ها (مؤلفه‌های) مارپیچ پنجگانه بعنوان مدل پایه دانشگاه نسل پنجم در ایران و کشورهای منتخب

ردیف	علامت اختصاری	ویژگی (مؤلفه)
۱	A	خالق ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی
۲	B	چند رشته‌ای، فرارشته‌ای و بین رشته‌ای بودن
۳	C	خالق آموزش و فناوری سبز
۴	D	به محیط زیست حساس بودن
۵	E	به مردم سالاری دانش متعهد بودن
۶	F	توسعه دهنده پایداری زیست محیطی بودن
۷	G	همکاری توأم با رقابت داشتن
۸	H	پیشرو در اکوسیستم‌های نوآوری
۹	I	مروج آموزش و فناوری‌های سبز پایدار
۱۰	J	مسئولیت‌پذیری شغل
۱۱	K	مروج فرهنگ مسئولیت‌پذیری
۱۲	L	دانشگاه کارآفرین زیست محیطی
۱۳	M	م تفاوت بودن در اتکای مالی
۱۴	N	استفاده از مد ۳ برای تولید دانش و نوآوری
۱۵	O	حساس به رویدادهای اکولوژیک
۱۶	P	دانشگاه مسئولیت‌گرای ارزش‌آفرین
۱۷	Q	دارای شبکه‌های خوشه‌های دانش جهت خلق دانش، انتشار دانش و کاربرد دانش
۱۸	R	رهبری مسئولانه
۱۹	S	مدیریت کارآفرینی فناورانه
۲۰	T	انعطاف‌پذیری بالای دانشگاه در روبرویی با تغییرات و دگرگونی‌ها
۲۱	U	شبکه‌سازی میان نهادهای
۲۲	V	تمرکز آموزش مبتنی بر هوش مصنوعی
۲۳	W	پیچیده، پویا و سازگارمند

در انتها به منظور پاسخ به سوال ۳ پژوهش، با استفاده از روش تطبیقی بولی، نسبت به دریافت‌های مؤلفه‌های مشترک و غیر مشترک میان کشور ایران و کشورهای منتخب اقدام شد (جدول شماره ۲).

جدول ۲: ویژگی های (مولفه ها) موجود مارپیچ پنجگانه بعنوان مدل پایه دانشگاه نسل پنجم در ایران و کشورهای منتخب

ردیف	مولفه کشور	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	جمع مولفه ها در هر کشور
۱	انگلستان	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۱
۲	لهستان	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۰
۳	امارات	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۱۳
۴	لیتوانی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۴
۵	اکراین	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۲۱
۶	مالزی	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	۱۷
۷	سنگاپور	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۱۳
۸	ویتنام	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹
۹	تایلند	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۰
۱۰	شیلی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۲۰
۱۱	برزیل	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹
۱۲	مکزیک	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۹
۱۳	پرو	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۸
۱۴	کلمبیا	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۶
	فراوانی مولفه ها در کشورهای منتخب	۷	۱۴	۸	۱۰	۸	۱۲	۸	۱۱	۱۰	۶	۱۴	۸	۱۴	۱۴	۱۴	۶	۳	۶	۲	۷	۳	۱	۳	۱۸۹
۱۵	ایران	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۳
	جمع کل	۷	۱۴	۸	۱۱	۸	۱۲	۹	۱۱	۱۰	۵	۱۴	۸	۱۴	۱۵	۱۴	۶	۳	۶	۲	۷	۳	۱	۳	۱۹۲

جدول ۳: مقایسه ویژگی های (مؤلفه های) مارپیچ پنجگانه بعنوان مدل پایه دانشگاه نسل پنجم در کشور ایران با کشورهای منتخب

O	N	M	L	K	I	H	G	F	E	D	I	B	A	مولفه	ردیف
														کشور	
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	انگلستان	۱
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	اکراین	۲
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	لهستان	۳۱
۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۱	لیتوانی	۴
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	مالزی	۵
۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	سنگاپور	۶
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	شیلی	۷
۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۱	۱	امارات	۸
۱	۱	۱	۰	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۱	۱	۱	۰	تایلند	۹
۰	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱	۰	۱	۰	۰	۰	ایران	۱۰
۹	۱۰	۹	۷	۹	۸	۹	۷	۱۰	۷	۱۰	۷	۹	۷	فراوانی مولفه ها در کشور های منتخب	

دانشگاه های ایران نسبت به کشورهای منتخب بطور نسبی بسیار ناچیز است، و به سه مولفه ی حساس بودن به محیط زیست، توسعه دهنده پایداری زیست محیطی و استفاده از مد ۳ برای تولید دانش محدود می شود.

با توجه به اینکه، امروزه دانشگاهها به عنوان یکی از محورهای توسعه و به عنوان منبع اصلی "کشف های نو، دانش تخصصی و مردم فرهیخته" به دلیل توانایی و ضریب تاثیر بسیار بالایشان در بهبود استانداردهای زندگی و دستیابی به توسعه پایدار و به دلیل داشتن قهرمانانی متعهد و توانمند مانند اعضای هیات علمی و کارکنان (۲۵) از طریق آموزش، پژوهش و ارائه خدمات سبز ملزم به اعمال مدیریت سبز به منظور دستیابی به پایداری زیست محیطی به عنوان بزرگترین چالش قرن حاضر شده اند. از اینرو، نقش دانشگاهها به نهادهایی که به جامعه خدمت می کنند، تغییر یافته است. دانشگاهها نیز موظف شده اند دانش را برای خدمت به جامعه خلق کنند (۲۶). بر این اساس دانشگاه ها در گذر زمان نسل های متفاوتی را تجربه

بر اساس جدول ۳ مولفه های مشابه میان کشورهای منتخب و ایران در خصوص مارپیچ پنجگانه بعنوان مدل پایه دانشگاه نسل پنجم شامل: به محیط زیست حساس بودند (D) که این موضوع بعنوان پردیس دانشگاهی در اکثر دانشگاه ها مورد توجه قرار گرفته است، توسعه دهنده پایداری زیست محیطی بودن (F) که تحت عنوان دانشگاه سبز در برخی دانشگاه ها مورد عمل و توجه می باشد و استفاده از مد ۳ برای تولید دانش و نوآوری (N) که در اکثر دانشگاه ها بعد از همراه شده دانشگاه ها در نسل سوم و بعضا چهارم دنبال شده است، می باشند.

بحث

مطالعه حاضر که با رویکرد تطبیقی و با روش کندل روی کشور ایران و کشورهای منتخب انجام شد، مؤلفه های موجود در خصوص مارپیچ پنجم بعنوان مدل دانشگاه نسل پنجم کشورهای گوناگون شناسایی، تحلیل و تطبیق شدند و نقاط افتراق کشورهای منتخب و ایران مشخص شد. همانطور که در یافته ها مشاهده می شود تعداد مولفه های مارپیچ پنجگانه در

کرده اند. به بطوریکه این تغییر نسل‌ها منشا تغییرات اساسی در توسعه ملی و منطقه ای گردیده است. این سیر دگرذیسی و تحول در دانشگاه‌های پیشرو جهان و براساس رویکردها و ساختارهای اجرائی، به صورت چهار و اخیراً پنج نسل توصیف شده اند. البته بایستی توجه نمود که دگرذیسی نظام‌مند نهاد دانشگاه از نسل اول به نسل‌های بالاتر، فرآیندی حلزونی بوده و برخورداری از قابلیت‌های جدید نه تنها موجب بروز کاستی در تأکید کمی و به ویژه کیفی در سلسله مراتب آموزش و پژوهش نمی‌شود، بلکه به عنوان یک ضرورت مؤکد و در یک‌روند پویا و هدفمند، ترغیب و تقویت می‌شود. به عبارت دیگر، پژوهش و تولید دانش و نهایتاً ارزش آفرینی رکن اساسی تحقق دانشگاه نسل چهارم و پنجم است (۲۷). از اینرو مارپیچ پنجگانه، مشکلات زیست‌محیطی را به‌عنوان فرصت‌های ممکن می‌بیند و آنها را به عنوان محرک‌های احتمالی برای تولید دانش آینده و ایجاد نوآوری‌های آینده شناسایی می‌کند (۱۴). محیط زیست و حفاظت از محیط زیست یک ضرورت برای بشریت است، اما آنها همچنین به عنوان محرک برای دانش و نوآوری بیشتر عمل می‌کنند و عموماً منجر به یک وضعیت برد-برد برای محیط زیست و نوآوری می‌شود (۲۸). مدل مارپیچ پنج‌گانه به عنوان یک ساختار فرا رشته ای که شامل دیدگاه‌های توسعه پایدار و بوم‌شناسی اجتماعی است، نشان می‌دهد که دستیابی به تعادل پایدار بین مسیرهای توسعه جامعه و اقتصاد، با محیط‌های طبیعی (بوم‌شناسی، دانش و نوآوری) برای تداوم پیشرفت تمدن‌ها ضروری است (۲۹). در حقیقت مدل مارپیچ پنجگانه را می‌توان چهارچوبی برای تجزیه و تحلیل فرارشته ای (و میان رشته ای) توسعه پایدار و اکولوژی اجتماعی قلمداد نمود. هدف و علاقه مارپیچ پنجگانه گنجاندن محیط طبیعی به عنوان یک زیرسیستم جدید برای دانش و مدل‌های نوآوری است، به طوری که "طبیعت" به عنوان یک جزء مرکزی و معادل و برای تولید دانش و نوآوری تثبیت شود. در واقع در این مارپیچ، "محیط‌زیست طبیعی"، "توسعه پایدار" و "اکولوژی اجتماعی" از اجزاء نوآوری و خلق دانش خواهند بود. در یک فراگرد کلی،

مدل مارپیچ پنجگانه، یک مدل عملی و نظری برای تبادل منبع دانش بر پایه پنج زیرسامانه اجتماعی برای خلق و ارتقاء توسعه پایدار جامعه است (۱۴). از این رو، دانشگاه‌های نسل پنجم در بوم‌زیستی خلق می‌شوند که به واسطه اصول تولید دانش مد ۳، ساختاربنندی و پردازش شده باشد. از این رو، حرکت به سوی تولید دانش به واسطه مد ۳، مهمترین پیشران برای خلق دانشگاه‌های نسل پنجم است (۱۹). پس دانشگاه مد ۳ یکی از منظرهای دانشگاه کارآفرین پیشرفته تلقی می‌شود. لذا مدل مارپیچ پنج‌گانه به عنوان مبنای دانشگاه نسل پنجم، یک ابزار نظری مفید برای درک توسعه کارآفرینی زیست محیطی است (۳۰). بنابراین، دانشگاه نسل پنجم ما را قادر می‌سازد تا دیدگاه وسیع‌تری نسبت به دانشگاه نسل سوم اتخاذ کنیم تا شامل تمام ویژگی‌های شکل‌گرفته توسط نهادها در فضای کار آفرینی زیست محیطی باشد (۳۱). علاوه بر این، آنچه را که توسعه پایدار ممکن است برای «نوآوری زیست‌محیطی» و «کارآفرینی زیست‌محیطی» در وضعیت فعلی و برای آینده ما معنی و مفهوم داشته باشد، تشریح می‌کند (۱۴). بنابراین، کارآفرینی مسئولانه هر دو نگرانی‌های محیطی و اجتماعی را به عنوان یک کاتالیزور (یا خروجی) در یک محیط مارپیچ پنج‌گانه ترکیب می‌کند. از این رو، دانشگاه نسل پنجم با داشتن ویژگی حساسیت به محیط طبیعی جامعه، اقتصاد و شرایط اکولوژیک خواهد توانست مسیر آینده پیشرفت تمدن بشری را ترسیم نماید (۷) و از این طریق فرصت‌هایی را برای اقتصاد دانش بنیان تعریف می‌نماید. زیرا، سرمایه انسانی که توسط سیستم آموزشی توسعه یافته است به سیستم اقتصادی حرکت می‌کند و با دانش موجود از سرمایه اقتصادی ترکیب می‌شود. سرمایه اقتصادی که توسط سیستم اقتصادی توسعه یافته است به محیط طبیعی می‌رود و با دانش موجود در آنجا سرمایه طبیعی را پرورش می‌دهد. سرمایه طبیعی به این شکل توسعه یافته به یک سیستم جامعه مدنی و عمومی مبتنی بر رسانه و فرهنگ تبدیل می‌شود و سرمایه اجتماعی مورد نیاز برای سبک زندگی سبز را ایجاد می‌کند (۸). بنابراین، مدل مارپیچ پنجگانه یک مفهوم نظری مناسب برای شکل دادن به اصول همکاری شرکای منطقه ای به منظور

تبدیل نظام متعارف حاکمیت دانشگاهی به نظام حکمرانی دانشگاه نسل پنجم است.

۳- پژوهش یکی از ابزارهای اولیه است که توسط اساتید دانشگاه برای ارتقای رونق کشور استفاده می‌شود. از آنجایی که پایداری ویژگی‌های چند رشته‌ای، میان‌رشته‌ای و فرارشته‌ای را در بر می‌گیرد و حوزه‌های مختلفی را برای محققان، اساتید یا دانشجویان در دسترس قرار می‌دهد در نتیجه باید این استراتژی‌ها هم راستا با سیاست‌های دانشگاه نسل پنجم تدوین شوند.

۴- دانشگاه باید به شریکی قوی‌تر در جستجوی پاسخ‌هایی برای مهم‌ترین مشکلات اجتماعی، مدنی، اقتصادی و اخلاقی تبدیل شود و به تعهد تاریخی خود پایبند باشد تا در راستای حکمرانی دانشگاه نسل پنجم قرار گیرد.

۵- لازم است خوشه دانشی به نام "آموزش سبز" با عناصر لازم، به‌عنوان "درونی‌سازی دانش سبز، مهارت‌های سبز و شایستگی‌های سبز ایجاد شود تا بتواند عناصر خوشه دانش با خود و سایر خوشه‌های دانش تعامل برقرار کرده و وابستگی متقابل ایجاد کنند

مشارکت نویسندگان

ا، ص، ع در ارائه و طراحی ایده اصلی پژوهش؛ س، ز در نگارش و جمع‌آوری داده‌های مقاله و ز، ک، خ در ویرایش آن مشارکت داشتند.

تشکر و قدردانی

باتوجه به ماهیت مطالعه تطبیقی، از تمام نویسندگانی که از مطالعه آنها در نگارش متن استفاده نموده ایم، کمال تشکر و قدر دانی را داریم

تعارض منافع

نویسندگان هیچگونه تعارض منافی ندارند.

حمایت مالی

هیچگونه حمایت مالی برای این مطالعه از هیچ نهاد و یا سازمانی دریافت نشده است.

حل مشکلات توسعه پایدار است (۳۲). علاوه بر این، با حساس‌تر کردن مردم نسبت به مسائل سبز، نقشی پیشرو در توانمند ساختن جامعه خود برای توسعه روش‌های پایداری زندگی ایفا کند (۳۳). به همین خاطر است که، مدل ماریپج پنج‌گانه در حال حاضر توسعه‌یافته‌ترین مفهوم همکاری بین شرکای منطقه‌ای است که از پنج حوزه محیط نوآورانه سرچشمه می‌گیرد. این شامل چهار حوزه سیستم نوآوری منطقه‌ای است که قبلاً شناخته شده بود (علم و آموزش، اقتصاد، حوزه‌های سیاسی و نهادی و اجتماعی-فرهنگی) و همچنین محیط طبیعی که جامعه در آن زندگی می‌کند (۳۳). (بنابراین، مدل ماریپج پنج‌گانه تبادل منابع دانش را بر اساس پنج زیرسیستم متشکل از دانشگاه، صنعت، دولت، مردم و طبیعت، به منظور ارتقای توسعه پایدار است (۳۴) دنبال می‌کند.

نتیجه‌گیری

مقایسه دانشگاه نسل پنجم در ایران با کشور های منتخب تصویری از شباهت‌ها و تفاوت‌ها و نقاط ضعف و قوت برای طراحان حوزه آموزش عالی می‌باشد.

پیشنهادات

با توجه به نتایج پژوهش، پیشنهادات زیر ارائه می‌شود:

۱- توصیه می‌شود بر اساس ارزش‌ها، باورها، مفروضات، هنجارها، مصنوعات، آیین‌ها، نمادها و الگوهای سازمانی، شبکه خود منطقی و نوآوری برای ایجاد دانشگاه نسل پنجم تنظیم شود. بطوریکه، این عناصر خوشه دانش با ایجاد تعامل و وابستگی متقابل تمام تصمیمات و اقدامات را بتوانند در غیاب تعهد مدیریت ارشد به امری مسلم تبدیل کنند.

۲- از آنجایی که دانشگاه‌ها به تولید دانش با مدل خطی نوآوری عادت دارند، فرآیند‌های داخلی دانشگاه‌ها نیاز به پیکربندی مجدد دارند تا دانشگاه‌ها بتوانند فرایند تولید دانش را در راستای یک اکوسیستم دانشی هدایت کنند. در این میان، یکی از فرآیندها، نظام حکمرانی دانشگاه است. به عبارت دیگر،

References

- 1- Marjai S H. *Academic social capital: A comparison of Iranian students studying in Iran and India*. Social studies and research in Iran. 2020 Sep 22;9(3):749-69
- 2-Asadian S, Piri M, Saadat Far, R. *Effective teaching in higher education based on professors' professional experiences and its relationship with self-reported teaching*. Bi-quarterly journal of higher education curriculum studies. 2017 Oct 22;8(15):113-34.
- 3-Moedas, C. *Pre.sentation of the report 'Science, research and innovation performance of the EU 2016'*, Lisbon Council, March 10.
- 4- Elizabeth K, Wallace A, Crosland A. *A model for collaborative working to facilitate knowledge mobilisation in public health*. Evidence & Policy. 2015 Nov 1;11(4):559-76..
- 5-Garretsen H, Van De Goor I, Van de Mheen D. *Dutch experiences in new partnerships between science and practice in health promotion: toward a fourth-generation university*. Health Promotion International. 2023 Aug 1;38(4):daab194..
- 6-Shiri, H. *University and society: Examining the relationship between the university and the three institutions of government, industry and civil society*. Journal of Sociology of Social Institutions.2019 ;16, 251-283.
- 7- Carayannis EG, Campbell DF. *Smart quintuple helix innovation systems: How social ecology and environmental protection are driving innovation*, sustainable development and economic growth. Springer; 2018 Nov 21.
- 8-Zand S, Salehi Omran E, Karamkhani Z. *Identifying the components of the green university in the context of the fifth generation university paradigm*. Educational planning studies. 2022 Sep 22;11(21):53-75.
- 9- Delanty G. *Challenging knowledge: The university in the knowledge society*. University of Sussex; 2001 Mar.
- 10- Carayannis EG, Campbell DF, Grigoroudis E. *Helix trilogy: The triple, quadruple, and quintuple innovation helices from a theory, policy, and practice set of perspectives*. Journal of the Knowledge Economy. 2022 Sep;13(3):2272-301.
- 11- Fischer-Kowalski M, Haberl H, editors. *Socioecological transitions and global change: Trajectories of social metabolism and land use*. Edward Elgar Publishing; 2007..
- 12 -Carayannis EG, Campbell DF. *Triple Helix, Quadruple Helix and Quintuple Helix and how do knowledge, innovation and the environment relate to each other?: a proposed framework for a trans-disciplinary analysis of sustainable development and social ecology*. International Journal of Social Ecology and Sustainable Development (IJSESD). 2010 Jan 1;1(1):41-69.
- 13-Carayannis EG, Campbell DF. *Towards an emerging unified Theory of helix architectures (EUTOHA): Focus on the quintuple innovation helix framework as the integrative device*. Triple Helix. 2022 Apr 4;9(1):65-75..
- 14-- Carayannis EG, Campbell DFG. *Mode 3 Knowledge Production in Quadruple Helix Innovation Systems. 21st- Century Democracy, Innovation, and Entrepreneurship for Development*. Springer Briefs in Business. Springer-Verlag New York.2012
- 15- Matthews A. *The Mode 3 Networked University: A New Materialist Perspective*. In Networked Learning Conference 2022 May 17 (p. 17). Aalborg University..
- 16- -Kholiavko N, Popelo O, Bazhenkov I, Shaposhnykova I, Sheremet O. *Information and communication technologies as a tool of strategy for ensuring the higher education adaptability to the digital economy challenges*. International journal of computer science and network security: IJCSNS. 2021;21(8):187-95..
- 17 -Fwenshimwa Goyol Y, Nneka Angela O, Onekutu Job S. *Enhancing Information Services Delivery in E-Learning Environment in Fifth Generation Federal Universities in Nigeria*2021..
- 18-- Morawska-Jancelewicz J. *The role of universities in social innovation within quadruple/quintuple helix model: Practical implications from polish experience*. Journal of the Knowledge Economy. 2022 Sep;13(3):2230-71..
- 19-- Nabipour I. *The Fifth Generation University: Based on the Quintuple Helix of Carayannis and Campbell*. Iranian South Medical Journal. 2020 Jun 4;23(2):165-94.

- 20- Herandi A, Parhizkar MM, Fazel A, Amini MT . *Conceptual model of academic value co-creation with emphasis on fourth and fifth generation universities using metasynthesis and fuzzy Delphi approach*. Scientific Quarterly of Government Organizations Management, 2022 ,10(1), 130-123.
- 21-Ebrahimi Ghavam PhD S. *Comparative consideration and analysis of headings, subjects and programs for early childhood educators training in Iran, Australia, Canada and Britain*. Educational Psychology. 2010 Sep 23;6(18):72-104.
- 22- Jabłeczka J. *Diversification, rankings and their conditions. general problems and the polish example*. *In The university in the age of globalization: rankings, resources and reforms* 2012 Jul 6 (pp. 26-61). London: Palgrave Macmillan UK.
- 23- Chakhaia L, Bregvadze T. *Georgia: Higher education system dynamics and institutional diversity*. *25 Years of Transformations of Higher Education Systems in Post-Soviet Countries: Reform and Continuity*. 2018:175-97.
- 24-zand S, *Designing the Iranian model of the fifth generation university: Examining the current situation, presenting the ideal model [MD thesis]*. Mazandaran University. 2023.
- 25- Regan, Charles . *Comparative method (beyond quantitative and qualitative strategies)*, translated by Mohammad Fazli, first edition, Tehran, Age publishing house, 2008.
- 26-Msengi, I.; Doe, R.; Wilson, T.; Fowler, D.; Wigginton, C.; Olorunyomi, S.; Banks, I.; Morel, R. *Assessment of knowledge and awareness of "sustainability" initiatives among college students*. *Renew. Energy Environ. Sustain*. 2019, 4, 6.
- 27- Chan YE, Farrington CJ. *Community-based research: Engaging universities in technology-related knowledge exchanges*. Information and Organization. 2018 Sep 1;28(3):129-39.
- 28-Fazel A, Kamalian A R, Roshan S A Qoli. *Identifying the effective dimensions and components on the empowerment of university human resources with emphasis on the third and fourth generation universities using the fuzzy Delphi approach: presenting a conceptual model*. 2018. 10(6) ,455-468.
- 29-Carayannis EG, Campbell DF. *Democracy of climate and climate for democracy: The evolution of quadruple and quintuple helix innovation systems*. Journal of the Knowledge Economy. 2021 Dec;12(4):2050-82.
- 30.
- 32 Carayannis EG, Grigoroudis E, Campbell DF, Meissner D, Stamati D. *The ecosystem as helix: an exploratory theory-building study of regional co-opetitive entrepreneurial ecosystems as Quadruple/Quintuple Helix Innovation Models*. R&d Management. 2018 Jan;48(1):148-62.
- 33- Cloitre A, Dos Santos Paulino V, Theodoraki C. *The quadruple/quintuple helix model in entrepreneurial ecosystems: an institutional perspective on the space case study*. R&D Management. 2023 Sep;53(4):675-94.
- 34- Łącka I. *Barriers to using of quintuple helix model to create innovations in Polish regions*. *Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/Politechnika Śląska*. 2020(146):233-51..
- 35- Blanco-Portela N, Benayas J, Perterra LR, Lozano R. *Towards the integration of sustainability in Higher Education Institutions: A review of drivers of and barriers to organisational change and their comparison against those found of companies*. Journal of cleaner production. 2017 Nov 10;166:563-78..
- 36- Yoon J, Yang JS, Park HW. *Quintuple helix structure of Sino-Korean research collaboration in science*. Scientometrics. 2017 Oct;113:61-81.

A comparative Study of the Fifth Generation University in Iran's Higher Education (case study: Iran and Selected Countries)

Soleiman S (PhD)¹, Salehi Omran E (PhD)^{2*}, Karamkhani Z (PhD)³

¹ PhD, Higher Education Development Planning, Department of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Arak University of Medical Sciences, Arak, Iran

² Professor, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

³ Assistant Professor of Educational Sciences, Faculty of Humanities, University of Mazandaran, Babolsar, Iran

Received: 18 March 2024

Revised: 24 March 2024

Accepted: 05 June 2024

Abstract

Introduction: This study aimed to study the comparison of fifth generation universities in higher education in Iran and selected countries in a qualitative and comparative way.

Method: In this research, the Kandel method was used to identify the components of the fifth generation university, and the Boley method was used to analyze the data to extract common and non-common components. The data collection method was web-based and purposive sampling. By checking the keywords in the databases, the articles that were published in both English and Farsi in the field of the components of the fifth generation university until September 21, 2022 were selected and carefully studied and analyzed

Results: With thematic analysis of 23 components of the fifth spiral model to as the base model of the fifth generation university. 5 Components that were abundant between one and 3 countries were removed and the effective components that were abundant in more than 5 countries remained. After the merger of the component, which was of a single nature, 3 similar components (sensitive to the environment) were. The developer of environmental sustainability and the use of fashion 3 for the production of knowledge and innovation and 15 components between selected countries and Iran were extracted as differential components.

Conclusion: Finally, according to the results of this research, in order to reach the fifth generation university, the need to design and present appropriate strategies by managers and decision makers 'To reduce the distance of differential universities with the leading universities in this field.

Keywords: Fifth generation university, Kandel method, Quintuple Helix Model, Sustainable development

This paper should be cited as:

Zand S, Salehi Omran E, Karamkhani Z. *A comparative Study of the Fifth Generation University in Iran's Higher Education (case study: Iran and Selected Countries)*. J Med Edu Dev 2024; 19(1): 762 - 775.

* **Corresponding Author: Tel: +989111119993, Email: edpes60@hotmail.co**